



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції

Харків, 26–27 грудня 2024 року



Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ
ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН
У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ**

*Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції*

м. Харків, 26-27 грудня 2024 року

**Харків
ХНМУ
2025**

Затверджено Вченою радою ХНМУ.
Протокол № 3 від 30.01.2025 року

Редакційна колегія:

- М'ясоєдов В. В.** – ректор Харківського національного медичного університету, доктор мед. наук, професор
- В'юн В. В.** – директор Навчально науково-дослідного інституту післядипломної освіти ХНМУ, д. мед. наук, професор
- Фоміна Л. В.** – зав. кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук, професор
- Мешерякова І. П.** – в. о. зав. кафедри медичної біології, канд. мед. наук, доцент
- Сирова Г. О.** – зав. кафедри медичної та біоорганічної хімії, доктор фарм. наук, професор, академік міжнародної екологічної академії, академік ГО «НАН ВО України»
- Зайцева О. В.** – в. о. зав. кафедри медичної та біологічної хімії і медичної інформатики, доктор біол. наук, професор
- Скорбач Т. В.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук
- Фідяєва Т. С.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки

С91 Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: матеріали XVI Міжнар. наук.-метод. інтернет-конф., (Харків, 26–27 груд. 2024 р.) Харків : ХНМУ, 2025. 140 с.

У збірнику представлено матеріали біля 130 фахівців та молодих науковців закладів вищої освіти. Доповіді присвячено проблематиці викладання педагогічних, психологічних, медико-біологічних та природничих дисциплін у сучасних освітніх закладах. Наукове видання рекомендовано науково-педагогічним працівникам, які працюють у закладах вищої освіти, докторантам, аспірантам, магістрантам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу читачів, які цікавляться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Конференцію внесено до переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки на 2024 рік під номером № 1261(с. 460).

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

УДК 378.016:5:378.6:61(082)

- © Харківський національний медичний університет, 2025
© М'ясоєдов В.В., В'юн В. В., Фоміна Л. В. та ін., 2025.

Гонтар М. Н., Скорбач Т. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІУМУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	25
Горулько Я. О., Самолисова О. В. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОФЛАЙН-НАВЧАННЯ	27
Гринченко К. Е., Абасалієва О. М. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ОСНОВА УСПІШНОГО НАВЧАННЯ ТА МІЖСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	28
Грицасенко К. М., Скорбач Т. В. ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРИ ТА ТРАДИЦІЙ У СКЛАДНІ ВОЄННІ ЧАСИ.....	29
Дума А. Б., Фоміна Л. В. ДЕПРЕСІЯ Й ТРИВОГА ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	31
Жара А. С., Скорбач Т. В. МЕДИЧНІ ТА ПСИХОСОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ	32
Жукович І. І. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	34
Заболотна І. І. ЗАГРОЗИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (ШІ) В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	35
Заболотна М. Ю., Скорбач Т. В. ЗАЦІКАВЛЕНІСТЬ ДО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ	36
Ісмаїлова А., Скорбач Т. В. ПСИХОСОМАТИЧНІ ХВОРОБИ.....	38
Камінський Р. Ф., Дзевульська І. В., Гайдай О. С., Подзігун Л. В. АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ» В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ	39
Коваленко Н. І. ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	40

клімату, що допомагає здобувачам освіти почуватися впевнено й комфортно. Важливу роль відіграє приклад дорослих, які демонструють уміння ефективно висловлювати та регулювати власні емоції. Внутрішні фактори, такі як висока самооцінка, внутрішня мотивація, здатність до рефлексії та автономності, забезпечують формування сталих навичок саморегуляції й успішної міжособистісної взаємодії.

Розвиток емоційного інтелекту є важливим елементом освітнього процесу, оскільки він сприяє академічній успішності, емоційній стійкості, адаптації та формуванню соціальних зв'язків. Комплексний підхід включає соціально-емоційне навчання, підтримку педагогів і батьків, умови для самореалізації та врахування індивідуальних особливостей здобувачів освіти. Це забезпечує навички емоційної регуляції, гармонійний розвиток особистості та комфортне соціальне середовище.

ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРИ ТА ТРАДИЦІЙ У СКЛАДНІ ВОЄННІ ЧАСИ

Грицаєнко К. М., Скорбач Т. В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Україна, з її багатою історією та культурною спадщиною, стоїть перед важким випробуванням. В умовах війни, економічної нестабільності та соціальних труднощів збереження національної культури й традицій стає не тільки питанням ідентичності, а й важливою складовою стійкості та виживання країни. Збереження культурної спадщини є важливим фактором у побудові єдиного національного духу, що допомагає нацією долати труднощі та відновлювати країну після руйнувань.

1. Збереження культурних цінностей як основа національної ідентичності

Культура та традиції – це серце кожної нації. Для України це не просто питання історії, а й важливий елемент, що формує національну свідомість і гордість. Мова, народні пісні, звичаї, обряди – все це є символами, які допомагають людям відчувати свою приналежність до певної спільноти. У часи кризи, особливо під час війни, національна культура здатна стати потужним засобом підтримки, що об'єднує людей у боротьбі за свободу та гідність. Втрата культури може призвести до забуття національної ідентичності, а це, в свою чергу, ускладнить будь-яку спробу відновити країну. Тому важливо зберігати культурні надбання, які були передані попередніми поколіннями. Вони не лише відображають історію, а й дають нам можливість зрозуміти, хто ми є, і які цінності нас об'єднують.

2. Збереження народних традицій у повсякденному житті

Попри труднощі, які приносить війна, важливо не забувати про повсякденне життя, що включає в себе звичаї, традиційні свята, ремесла

в освіті, на роботі, в медіа та інших сферах життя є важливим етапом на шляху збереження національної культури.

Висновок

Збереження української культури та традицій в умовах труднощів і війни – це не лише моральний обов'язок, а й стратегічна потреба для подальшого розвитку нації. Культура є тією основою, на якій будується ідентичність, єдність і сила народу. У цей складний час Україна повинна зробити все, щоб її культура не тільки вижила, а й процвітала, ставши могутнім важелем у боротьбі за свободу та незалежність.

Література

1. Міністерство культури України (<https://mkip.gov.ua/>)
2. Український інститут книги (<https://ukrknyga.org/>)
3. Український культурний фонд (<https://ucf.in.ua/>)
4. ЮНЕСКО (<https://www.unesco.org/>)
5. Статті в наукових журналах або ресурсах, таких як Google Scholar або JSTOR.

ДЕПРЕСІЯ Й ТРИВОГА ПІД ЧАС ВІЙНИ

Дума А. Б., Фоміна Л. В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Війна в країні особливо вплинула на психічне здоров'я населення України. Безперечно, руйнування соціальних структур і загибель великої кількості людей підвищують ризик депресії та тривожних розладів. Військові дії призводять до посилення стресу й психічних травм у людей.

Симптоми та ознаки

Депресія – це постійне відчуття смутку, втрата інтересу до звичних речей, порушення апетиту та сну, сильна стомлюваність, почуття безнадії.

Тривожність. Занепокоєння, панічні атаки, підвищена пильність, проблеми зі сном, постійне відчуття м'язової напруги.

Вразливі групи населення

Військовослужбовці та ветерани. Біженці та внутрішньо переміщені особи. Діти та підлітки. Люди з наявними психічними захворюваннями.

Методи діагностики та лікування

Консультації психолога та лікувальна тактика. Лікарські препарати (антидепресанти, засоби, що знімають тривогу). Групова терапія та підтримка спільноти.

Профілактичні засоби

Підтримка з боку близьких та сім'ї. Створення безпечної та стабільної обстановки. Підвищення обізнаності про психічне здоров'я. Залучення людей до громадської діяльності.